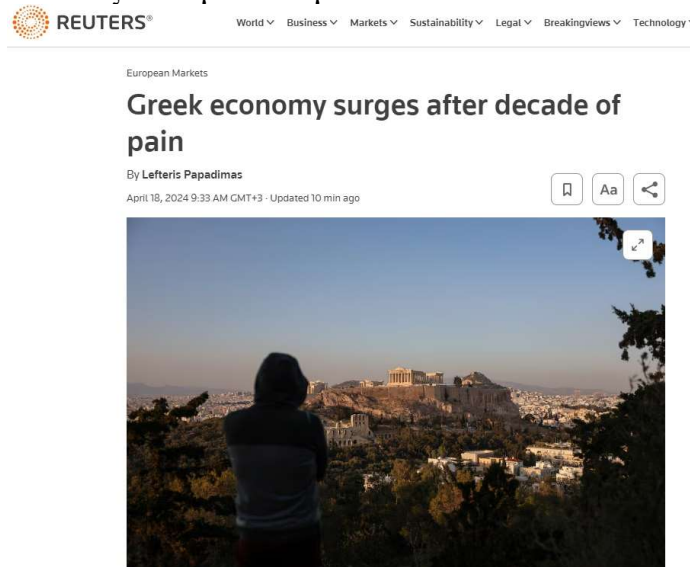

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Reuters για ελληνική οικονομία: «Εκτοξεύεται μετά από μια δεκαετία πόνου»

«Πριν από μια δεκαετία, η Ελλάδα βρισκόταν στη δίνη μιας καταστροφικής κρίσης χρέους που χαρακτηρίστηκε από χρόνια λιτότητας, κακουχιών και αναταραχών. Τώρα, αξιωματούχοι και επενδυτές λένε ότι το 2024 θα μπορούσε να είναι η χρονιά που θα ολοκληρωθεί τελικά η ανάκαμψή της».

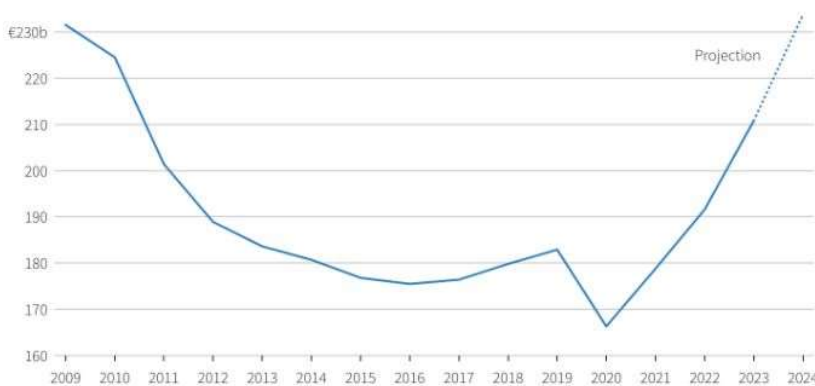
Τα παραπάνω αναφέρει σε ανάλυσή του το Reuters σχετικά με τα επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας τονίζοντας στον τίτλο του ότι «εκτοξεύεται μετά από μια δεκαετία πόνου».

Όπως υπογραμμίζει το Reuters, η ελληνική οικονομία προβλέπεται να αναπτυχθεί με σχεδόν 3% φέτος, πλησιάζοντας το μέγεθος πριν από την κρίση το 2009 και ξεπερνώντας κατά πολύ τον μέσο όρο της ευρωζώνης του 0,8%.

Greek GDP rebounds

GDP of Greece at constant prices in billions of euros, charted annually from 2009 to 2024

Note: 2009 value is under revision; 2024 value is a budget projection
Source: ELSTAT/Greek Finance Ministry

Reuters Graphics

Συνέχεια....

Το κόστος δανεισμού έχει πέσει κάτω από αυτό της Ιταλίας και οι τράπεζες που διασώθηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης πρόκειται να ιδιωτικοποιηθούν πλήρως για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες – μια κίνηση που ορισμένοι από τους μεγαλύτερους επενδυτές της χώρας θεωρούν ως ένα τελευταίο σημάδι ομαλότητας.

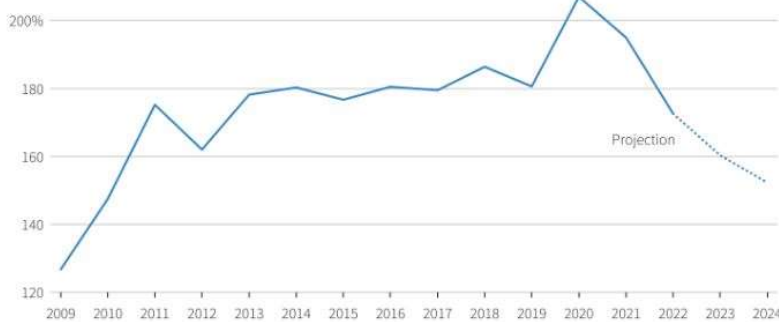
«Με τη συμμετοχή του κράτους εκτός, αυτό είναι ορόσημο», δήλωσε η Wim-Hein Pals της εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων Robeco, η οποία πρόσφατα αγόρασε μετοχές σε ελληνικές τράπεζες.

«Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε καλή κατάσταση για να επωφεληθεί από την περαιτέρω ανάπτυξη στο μέλλον».

Το Reuters επισημαίνει ότι «η ανάκαμψη στην Ελλάδα, της οποίας η κρίση χρέους απείλησε να προκαλέσει την κατάρρευση ολόκληρης της ευρωζώνης, είναι έντονη – τουλάχιστον στα χαρτιά. Τώρα η χώρα αντιμετωπίζει ένα νέο πρόβλημα: να συγκρατείται από τη στασιμότητα στους ίδιους γίγαντες της ευρωζώνης που κάποτε επέβαλαν αυστηρές μεταρρυθμίσεις στην οικονομία της».

Greek government debt to GDP higher than pre-crisis level

General government debt as a percentage of GDP, charted annually from 2009 to 2024

Note: Values for 2023 and 2024 are Greek finance ministry projections
Source: ELSTAT/Greek finance ministry

Reuters Graphics

Μετά από χρόνια αποκοπής από τις διεθνείς αγορές, η Ελλάδα επέστρεψε στην πιστοληπτική ικανότητα επενδυτικής βαθμίδας το 2023. Όταν το κρατικό ταμείο διάσωσης τον περασμένο μήνα πούλησε το μερίδιό του στην Τράπεζα Πειραιώς, μια από τις μεγαλύτερες της χώρας, η πώληση υπερκαλύφθηκε οκτώ φορές.

Ωστόσο, οι προκλήσεις παραμένουν. Η πτώση των ποσοστών γεννήσεων και οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού απειλούν τις μακροπρόθεσμες προοπτικές και η εξάπλωση των καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα, όπως οι πυρκαγιές και οι πλημμύρες, έχουν επιβαρύνει τα δημόσια οικονομικά.

Περισσότερες από τις μισές άμεσες ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα, οι οποίες ανήλθαν συνολικά σε περίπου 7,5 δισεκατομμύρια ευρώ (7,98 δισεκατομμύρια δολάρια) το 2022, προέρχονται από χώρες της Βόρειας Ευρώπης, όπως η Γαλλία και η Γερμανία, που παλεύουν με ασθενή ανάπτυξη. Οι ελληνικές εξαγωγές, όπως γεωργικά προϊόντα, καύσιμα και φαρμακευτικά προϊόντα – τα δύο τρίτα των οποίων κατευθύνονται στην ΕΕ – μειώθηκαν σχεδόν κατά 9% πέρυσι. Η οικονομική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε στο 2% το 2023, εν μέρει ως αποτέλεσμα της υστέρησης των γειτόνων της.

“Οι χαμηλότερες προσδοκίες για ανάπτυξη στην Ευρώπη επηρεάζουν την Ελλάδα με δύο βασικούς τρόπους. Μέσω της πίεσης στις εξαγωγές... και μέσω του υψηλότερου κόστους χρήματος”, δήλωσε ο Νίκος Βέττας, επικεφαλής του IOBE.

Η ανισότητα παραμένει

Ωστόσο, για πολλούς Έλληνες, η οικονομική ανάκαμψη δεν μεταφράστηκε σε βελτιωμένο βιοτικό επίπεδο.

Η ανεργία παραμένει πάνω από το 10%, το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ μετά την Ισπανία και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε αγοραστική δύναμη είναι από τα χαμηλότερα στο μπλοκ, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. Ο μέσος μηνιαίος μισθός των 1.175 ευρώ είναι 20% χαμηλότερος από ό,τι πριν από 15 χρόνια, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Εργασίας.

Η Ελλάδα χρειάζεται να αναπτύξει τομείς όπου οι επενδύσεις είναι πιο μακροπρόθεσμες, είπε ο Βέττας από το IOBE, «όπως τα έργα υποδομής και η μεταποίηση».

Aegean: Στοχεύει σε Περσικό Κόλπο, Κ. Αφρική και Ασία με τα νέα Airbus

Το αποτύπωμά της σε νέες αγορές, που εμφανίζουν διψήφιους ρυθμούς ανάπτυξης, επιδιώκει η Aegean μέσω της παραλαβής, τη διετία 2026-2027, σε πρώτη φάση, τεσσάρων αεροσκαφών Airbus A321neo, των οποίων η έκδοση είναι ειδικά διαμορφωμένη και αναβαθμισμένη. Πρόκειται για τα A321neo LR που θα χρησιμοποιεί ο αερομεταφορέας για τη διενέργεια πτήσεων μεγαλύτερης εμβέλειας, σε σύγκριση με τα A321neo, ώστε να είναι δυνατή η εξυπηρέτηση μακρινών προορισμών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως σχολιάζει το MR, τα νέα αεροσκάφη διαθέτουν μεγαλύτερη χωρητικότητα καυσίμου, παρέχοντας αυτονομία για πτήσεις διάρκειας έως και 7,5 ωρών. Ως αποτέλεσμα, θα επιτρέψουν στην Aegean να εξυπηρετεί περιοχές που βρίσκονται στα νότια και τα νοτιοανατολικά της Ελλάδας, δηλαδή στον Περσικό Κόλπο, στην Κεντρική Αφρική και την Ασία που καταγράφουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Στη Μέση Ανατολή η επιβατική κίνηση άγγιξε το 2023 τα επίπεδα του 2019, έχοντας αυξηθεί κατά 33,3% συγκριτικά με το 2022. Φέτος, σε απόλυτους αριθμούς η κίνηση των επιβατών εκτιμάται σε 420 εκατ. άτομα και αναμένεται να είναι αυξημένη κατά 5,4% έναντι του 2019. Στην Αφρική, τη φετινή χρονιά η επιβατική κίνηση τοποθετείται σε 98 εκατ. άτομα, με τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων να ενισχύεται τον Μάρτιο του 2024, συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2019, κατά 12,6%, σε 16,1 εκατ. Στην Ασία, πέρυσι η επιβατική κίνηση ανήλθε στο 94% των επιπέδων του 2019 και αναμένεται φέτος να ξεπεράσει τα επίπεδα εκείνης της χρονιάς.

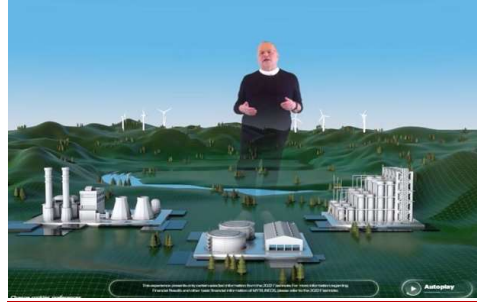
Η επικείμενη δραστηριότητα στις δυναμικές περιοχές του Κόλπου, της Κεντρικής Αφρικής και της Ασίας ενισχύει το διεθνές αποτύπωμα της Aegean, η οποία θα ανταγωνίζεται μεγάλες αεροπορικές εταιρείες –ορισμένες υπό κρατικό έλεγχο– που εκτελούν πτήσεις σε αυτές τις περιοχές. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των αναβαθμισμένων A321neo, που περιλαμβάνουν λιγότερες από 180 θέσεις, συγκριτικά με τις 220 θέσεις της τυπικής έκδοσης, σχετίζεται με την παροχή υψηλότερου επιπέδου άνεσης των ταξιδιωτών τόσο της οικονομικής όσο και της διακεκριμένης θέσης (business class). Κάθε κάθισμα της βελτιωμένης έκδοσης των A321neo θα διαθέτει δορυφορική σύνδεση στο Ιντερνετ, οθόνες ψυχαγωγίας (IFE), ενώ οι προσφερόμενες υπηρεσίες στην business class είναι αναβαθμισμένες, περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων καθίσματα οριζόντιας ανάκλισης (lie flat seats).

Μέσω των τεσσάρων νέων αεροσκαφών η στρατηγική της Aegean αποσκοπεί στην παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών σε υφιστάμενα αλλά και νέα δρομολόγια εκτός Ε.Ε. με διάρκεια πτήσης από 4 έως και 7,5 ώρες. Αυτού του είδους οι προορισμοί περιλαμβάνουν ορισμένους που ήδη ανήκουν στο δίκτυο της Aegean (π.χ. Ριάντ, Τζέντα, Ντουμπάι) ή αποτελούν πιθανές, νέες προσθήκες στην περιοχή (π.χ. Μπαχρέιν, Ντόχα, Ομάν). Όπως και νέους δυναμικούς προορισμούς στην Κεντρική Αφρική (π.χ. Λάγος, Ναϊρόμπι, Αντίς Αμπέμπα) ή και στην Ασία, με δυνατότητα κάλυψης προορισμών όπως το Δελχί και η Βομβάη στην Ινδία ή το Αλμάτι στο Καζακστάν. Όπως αναφέρει η Aegean, αυτοί οι προορισμοί εκτός Ε.Ε. εξυπηρετούνται από αερομεταφορείς με αφετηρία ευρωπαϊκές μητροπόλεις που χρησιμοποιούν συνήθως αεροσκάφη με καμπίνες που διασφαλίζουν μεγαλύτερη άνεση και μικρότερη πυκνότητα θέσεων σε σχέση με την «τυπική» διαμόρφωση καμπίνας (για τους ίδιους αερομεταφορείς) για εντός Ευρώπης πτήσεις μικρότερης διάρκειας.

ADVERTISING

«Πιστεύουμε στην ευκαιρία ανάπτυξης για την Aegean αλλά και τη χώρα μας σε αγορές πέρα από την Ε.Ε., στην περιοχή του Κόλπου, στην Κεντρική Αφρική αλλά και σε περιοχές της Ασίας που λόγω της γεωγραφικής μας θέσης, στο νοτιοανατολικό άκρο της Ευρώπης, μπορούν να εξυπηρετηθούν με μια μεγαλύτερης εμβέλειας έκδοση των A321neo αεροσκαφών. Αναγνωρίζουμε επίσης ότι η μεγαλύτερη διάρκεια πτήσης απαιτεί αναβαθμισμένο επίπεδο άνεσης και συνολικής εμπειρίας των επιβατών μας. Προχωρούμε σε μια σημαντική επένδυση σε αρχικά τέσσερα αεροσκάφη μεγαλύτερης εμβέλειας αλλά και ενός εντελώς νέου επιπέδου άνεσης και εμπειρίας, δίνοντας στους ανθρώπους μας το κατάλληλο εργαλείο για να αναδείξουν τις αξίες της Aegean και σε αυτές τις αγορές. Η κίνησή μας αυτή αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα για τη διεύρυνση των δυνατοτήτων μας τόσο ποιοτικά όσο και σε γεωγραφική κάλυψη, και ανυπομονούμε να καλωσορίσουμε τους επιβάτες μας, και από αυτές τις αγορές, στις πτήσεις μας μέσα στα επόμενα χρόνια», δήλωσε ο διεθνών σύμβουλος της Aegean, Δημήτρης Γεωργιάννης.

Σχετικά με τον στόλο της Aegean, στα τέλη του 2023, η αεροπορική άσκησε το δικαίωμα (option) που προέβλεπε η συμφωνία με την Airbus για την αγορά τριών επιπλέον αεροσκαφών A321neo, καθώς και τη μετατροπή πέντε αρχικών παραγγελιών αεροσκαφών A320neo στα μεγαλύτερα A321neo. Σε συνέχεια αυτών των κινήσεων, ο συνολικός αριθμός των αεροσκαφών neo της οικογένειας A320/321 που έχουν ήδη παραληφθεί ή έχουν παραγγελθεί, έφθασε τα 50. Από αυτά, 29 είναι πλέον A321neo, από τα οποία 4, αρχικά, θα αφορούν την ειδική έκδοση μεγαλύτερων αποστάσεων. Συνολικά 28 αεροσκάφη neo έχουν ήδη παραδοθεί μέχρι σήμερα, ενώ άλλα 22 πρόκειται να παραληφθούν στο διάστημα 2024-2028.

Μυτιληναίος: Πώς θα ενισχύσουμε ταχύτατα τις ευρωπαϊκές πρώτες ύλες

Έκκληση στην Κομισιόν, στις εθνικές κυβερνήσεις της ΕΕ, αλλά και στη βιομηχανία, για συσπείρωση γύρω από τον στόχο της ανθεκτικότητας των ευρωπαϊκών πρώτων υλών, απευθύνει με άρθρο του στο Euractiv ο Ευάγγελος Μυτιληναίος, πρόεδρος της Eurometaux και της Mytilineos.

Όπως σημειώνει ο κ. Μυτιληναίος, «εμείς ως τομέας έχουμε ένα σαφές μήνυμα. Μπορούμε να επιτύχουμε για την Ευρώπη, αν η Ευρώπη επιτύχει και αυτή και "ξεκλειδώσει" το πλήρες δυναμικό μας. Αλλά το παράθυρο για πραγματική δράση κλείνει γρήγορα, με κίνδυνο μια ενεργειακή μετάβαση που θα βασίζεται σε μη βιώσιμες εξαρτήσεις από μέταλλα. Σύμφωνα με τις νέες προβλέψεις μας, η επίτευξη των στόχων της ΕΕ για τις πρώτες ύλες το 2030 θα απαιτήσει το άνοιγμα τουλάχιστον 10 νέων ορυχείων, 15 μονάδων επεξεργασίας και 15 μονάδων ανακύκλωσης στην Ευρώπη.

Η Ευρώπη χρειάζεται επίσης επειγόντως να επαναλειτοουργήσει την περικοπισία δυναμικότητά της, η οποία εξακολουθεί να επηρεάζει πάνω από 20 υφιστάμενες επιχειρήσεις, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 50% της συνολικής δυναμικότητας της ΕΕ στους τομείς του αλουμινίου, του πυριτίου και του ψευδαργύρου. Πρέπει να αρχίσουμε να χρηματοδοτούμε παγκόσμια έργα εξόρυξης, να δράσουμε για να αυξήσουμε τα ποσοστά ανακύκλωσης και την κυκλικότητα και να αντιμετωπίσουμε το έλλειμμα δεξιοτήτων στις πρώτες ύλες μας», υποστηρίζει ο κ. Μυτιληναίος.

Αναφερόμενος στα καλά νέα, ο πρόεδρος της Eurometaux σημειώνει ότι «στην Ευρώπη αυτήν τη στιγμή έχουμε πάνω από 70 έργα εξόρυξης, επεξεργασίας και ανακύκλωσης υπό σχεδιασμό. Δεσμευόμαστε για υψηλές περιβαλλοντικές και κοινωνικές προστασίες για να διαφέρουν. Εάν η πλειονότητα τεθεί σε λειτουργία έως το 2030, η Ευρώπη θα μπορούσε να επιτύχει ορισμένα ή όλα τα σημεία αναφοράς της για το λίθιο, τον χαλκό, το αλουμίνιο, το νικέλιο, το κοβάλτιο και το πυρίτιο.

Για άλλες πρώτες ύλες, όπως τα μέταλλα της ομάδας του λευκόχρυσου, η ενίσχυση της υφιστάμενης βάσης και των εμπορικών δεσμών της Ευρώπης αποτελεί τη βασική προτεραιότητα. Και θα χρειαστούμε επίσης νέες ανακοινώσεις έργων, από τις σπάνιες γαίες έως το γάλλιο και το γερμάνιο.

Αλλά πολύ λίγα έργα έχουν οδηγήσει σε τελικές επενδυτικές αποφάσεις μέχρι σήμερα, ιδίως μετά την επιδείνωση των επιχειρηματικών συνθηκών στην ΕΕ τα τελευταία τρία χρόνια, κυρίως λόγω του υψηλού ευρωπαϊκού ενεργειακού κόστους, του αυξανόμενου ρυθμιστικού φόρτου και των επιδοτήσεων που διατίθενται στους επενδυτές σε ανταγωνιστικές περιοχές.

Πάρτε ως παράδειγμα το λίθιο: αν και η Ευρώπη έχει σχεδόν 20 έργα εξόρυξης και επεξεργασίας, μόνο δύο έχουν σήμερα επιβεβαιωμένη ημερομηνία έναρξης.

Κατά την ίδια περίοδο, άλλες περιοχές έχουν δρομολογήσει τα δικά τους προγράμματα στήριξης κρίσιμων ορυκτών, από τον νόμο των ΗΠΑ για τη μείωση του πληθωρισμού έως νέα κεφάλαια από τον Καναδά, την Αυστραλία, τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία. Η παγκόσμια παραγωγική ικανότητα αυξάνεται σε περιοχές που τροφοδοτούνται με άνθρακα. Οι ΗΠΑ θα ανοίξουν το πρώτο εργοστάσιο αλουμινίου τους έπειτα από 45 χρόνια.

Εδώ στην Ευρώπη, οι σημερινοί επενδυτές αντιμετωπίζουν 2-3 φορές υψηλότερο κόστος κεφαλαίου για να ανοίξουν ένα διυλιστήριο υλικών μπαταρίας απ' ό,τι στις ΗΠΑ ή την Ασία και 20%-50% υψηλότερο λειτουργικό κόστος. Αρκετές εταιρείες έχουν ήδη στρέψει την προσοχή τους στην αγορά των ΗΠΑ, ενώ καθιστούν τις επενδύσεις εδώ σε στρατηγικά υλικά, όπως το κοβάλτιο και το λίθιο», σημειώνει ο κ. Μυτιληναίος.

Στη συνέχεια καλεί την Κομισιόν να δράσει επειγόντως και να γεφυρώσει το αυξανόμενο χάσμα ανταγωνιστικότητας. «Το 2030 απέχει μόλις 2000 ημέρες, πράγμα που σημαίνει ότι το παράθυρο για την οριστικοποίηση των επενδύσεων θα κλείσει άμεσα. Χωρίς μια πραγματική επιχειρηματική υπόθεση, θα δούμε περισσότερες επενδύσεις και δυναμικότητα να διαρρέουν μόνιμα στο εξωτερικό. Αυτό είναι κακό για την οικονομία μας και το κλίμα μας.

Η έγκριση του νόμου για τις κρίσιμες πρώτες ύλες είναι το πρώτο σημαντικό βήμα για να αρχίσει να κυλάει αυτή η μάλα. Οι εταιρείες μας θα αρχίσουν να υποβάλλουν αιτήσεις για το καθεστώς στρατηγικού έργου και την επιτάχυνση της αδειοδότησης που αυτό συνεπάγεται.

Χρειαζόμαστε όμως την επόμενη Κομισιόν να προχωρήσει περαιτέρω και ταχύτερα, παρέχοντας πολύ ισχυρά κίνητρα πολιτικής, που να ανταγωνίζονται άλλα μέρη του κόσμου, και μάλιστα με πραγματικό κείμενο χαρακτήρα. Χρειαζόμαστε μια ειδική τράπεζα πρώτων υλών της ΕΕ, χρειαζόμαστε δράση για την παγκοσμίως ανταγωνιστική και απαλλαγμένη από τις ανθρακούχες εκπομπές ενέργεια και χρειαζόμαστε ευθυγράμμιση των κανονισμών της ΕΕ προς τον έναν κοινό στόχο της βιομηχανικής και οικονομικής ανάπτυξης».

Στη συνέχεια ο Ευάγγελος Μυτιληναίος παραθέτει τους τρεις λόγους για τους οποίους είναι τόσο σημαντικό «να προχωρήσουμε περαιτέρω και ταχύτερα». «Πρώτον», αναφέρει «όσο περισσότερο μέταλλο παράγουμε εδώ τόσο πιο βιώσιμη είναι η ενεργειακή μας μετάβαση. Πάρτε ως παράδειγμα το νικέλιο για τις μπαταρίες: η επίτευξη του στόχου της ΕΕ για την επεξεργασία κατά 40% θα παράγει τουλάχιστον τέσσερις φορές λιγότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από το νικέλιο της Ινδονησίας, που χρησιμοποιείται με καύση άνθρακα και κυριαρχεί στη σημερινή αγορά. Αυτό από μόνο του θα εξοικονομήσει το ισοδύναμο των ετήσιων εκπομπών 1 εκατομμυρίου βενζινοκίνητων αυτοκινήτων.

Δεύτερον, όσο περισσότερο μέταλλο παράγουμε εδώ, τόσο πιο ασφαλής είναι η ενεργειακή μας μετάβαση. Τα τελευταία δύο χρόνια είδαμε την Κίνα να περιορίζει τις εξαγωγές γερμανίου, γαλλίου, γραφίτη και εξοπλισμού σπάνιων γαιών. Δεν ξέρουμε τι θα επακολουθήσει, αλλά είμαστε βέβαιοι ότι έρχονται κι άλλα.

Και τρίτον, όσο περισσότερο μέταλλο παράγουμε εδώ, τόσο περισσότερες θέσεις εργασίας θα διατηρούμε και θα δημιουργούμε στις περιοχές της Ευρώπης που τις χρειάζονται -από τον αρκτικό βορρά της Σουηδίας μέχρι τις βιομηχανικές εσχαιές της Γερμανίας και τις νότιες άκρες της Ιταλίας, της Ισπανίας και της Ελλάδας.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο στέλνουμε σήμερα μια ισχυρή έκκληση συσπείρωσης για την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών πρώτων υλών. Ο κλάδος μας θέλει να δεσμευτεί να "μαγειρέψει" πραγματική ανθεκτικότητα στις πρώτες ύλες στην Ευρώπη και για την Ευρώπη. Και έχουμε μια σαφή και εφαρμόσιμη συνταγή για να το πετύχουμε αυτό.

Τώρα χρειαζόμαστε την Κομισιόν και τις εθνικές κυβερνήσεις να δράσουν επειγόντως, για να διασφαλίσουμε ότι διαθέτουμε την ίδια καλά εξοπλισμένη "βιομηχανική κουζίνα" με τους ανταγωνιστές μας».

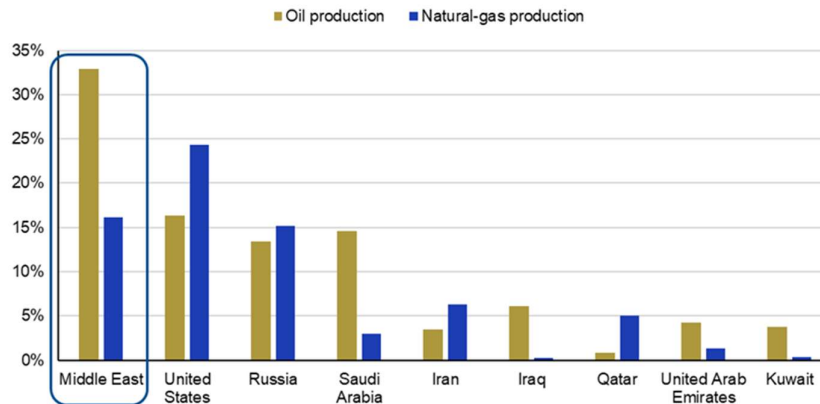
Πηγή: The Power Game

Score: Τρίπτυχο κινδύνων ελλοχεύει από την ένταση στη Μέση Ανατολή

Υψηλότερες στρατιωτικές δαπάνες λόγω των παγκόσμιων γεωπολιτικών κινδύνων, αντικυκλικές δημοσιονομικές πολιτικές που αντισταθμίζουν την οικονομική αβεβαιότητα και υψηλότερα επιτόκια επί μακρόν είναι το τρίπτυχο των κινδύνων που μπορεί να φέρει η νέα κρίση στη Μέση Ανατολή, κατά τον οίκο αξιολόγησης Score. Και αυτοί οι κίνδυνοι, εάν υλοποιηθούν, μπορεί να αλλάξουν τις αξιολογήσεις των κρατών.

Κατά τον Score, μια πλήρους κλίμακας σύγκρουση στη Μέση Ανατολή είναι απίθανη, αλλά οποιαδήποτε περαιτέρω κλιμάκωση των εντάσεων θα είχε σημαντικές αρνητικές συνέπειες για τις αγορές εμπορευμάτων και τον πληθωρισμό, επιβεβαιώνοντας τις γεωπολιτικές εξελίξεις ως βασική πιστωτική πρόκληση παγκοσμίως.

Η πρόσφατη αντιπαράθεση μεταξύ Ισραήλ και Ιράν έχει αυξήσει τους κινδύνους για τη Μέση Ανατολή. Πέρα από τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης από τους περιφερειακούς φορείς, τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Score (την έκθεση παρουσιάζει ο Οικονομικός Ταχυδρόμος) βλέπει ορισμένα θετικά από τον βαθμό μετριασμού στα αντίποινα του Ιράν, για να αποφευχθεί μια επιζήμια σπειροειδής σύγκρουση με το Ισραήλ. Άλλωστε, η επίθεση με μη επανδρωμένα αεροσκάφη και πυραύλους του Ιράν – η οποία είχε επικοινωνηθεί μέρες νωρίτερα – ματαιώθηκε σε μεγάλο βαθμό από την αεράμυνα του Ισραήλ.

Μια ευρύτερη σύγκρουση ή άμεση αντιπαράθεση θα διαταράξει τις παγκόσμιες αγορές εμπορευμάτων

Οι αγορές πετρελαίου έχουν ήδη τιμολογήσει την παρατεταμένη ένταση και τον αυξημένο γεωπολιτικό κίνδυνο, με τις τιμές του Brent να βρίσκονται περίπου στα 90 δολάρια το βαρέλι (αν και ελαφρώς χαμηλότερα αυτή την εβδομάδα).

Ωστόσο, οποιαδήποτε περαιτέρω όξυνση της σύγκρουσης εντός της περιοχής – ακόμα και αν αυτή δεν φτάσει σε ένα σενάριο περιφερειακού πολέμου πλήρους κλίμακας – θα μπορούσε να έχει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις πέρα από τη Μέση Ανατολή μέσω υψηλότερων τιμών των εμπορευμάτων, διαταραχών των ναυτιλιακών δρομολογίων και κινδύνου στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Μια ευρύτερη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή θα μπορούσε να διαταράξει έως και το ένα τρίτο της παγκόσμιας παραγωγής πετρελαίου και περίπου το 15% της παραγωγής φυσικού αερίου. Η παραγωγή πετρελαίου του Ιράν είναι συγκριτικά μέτρια, περίπου στο 3,5% της παγκόσμιας παραγωγής, αλλά η παραγωγή φυσικού αερίου είναι πιο σημαντική (περίπου 6%).

Σε διεθνές επίπεδο, τα στενά του Ορμούζ είναι στρατηγικής σημασίας για τους παραγωγούς αργού πετρελαίου, συμπεριλαμβανομένης της Σαουδικής Αραβίας (14,5% της παγκόσμιας παραγωγής), του Ιράκ (6%), των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (4%) και του Κουβέιτ (4%). Τα Στενά είναι επίσης ζωτικής σημασίας για τις εξαγωγές φυσικού αερίου του Κατάρ (5%), ειδικά στην Ευρώπη, δεδομένου ότι οι διεθνείς κυρώσεις επιβλήθηκαν στις εισαγωγές από τη Ρωσία.

Πληθωριστικές πιέσεις

Σύμφωνα με τον Score η γεωπολιτική και οι περαιτέρω κρίσεις από την πλευρά της προσφοράς αντιπροσωπεύουν έναν βασικό κίνδυνο για να φτάσει ο πληθωρισμός στους στόχους σταθερότητας τιμών του 2%. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της τρέχουσας προσπάθειας για τη μείωση του πληθωρισμού, καθώς ο πληθωρισμός αγαθών και υπηρεσιών εμφανίζει ήδη σημάδια επιμονής.

Οποιαδήποτε ενίσχυση της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή θα μπορούσε να αναγκάσει τις βασικές κεντρικές τράπεζες να αναβάλουν ή/και να μετριάσουν τις μελλοντικές μειώσεις των επιτοκίων. Ακόμα κι αν η ΕΚΤ και άλλες κεντρικές τράπεζες αρχίσουν να μειώνουν τα επίσημα επιτόκια αργότερα αυτό το έτος, όπως αναμενόταν, μια νέα κανονικότητα μιας πιο απρόβλεπτης Μέσης Ανατολής δημιουργεί το φάσμα ενός σεναρίου που μοιάζει με τη δεκαετία του 1970 με υψηλότερη σταθερή κατάσταση επιτοκίων, εκτιμά ο Score.

Μια βασική γραμμή υψηλότερων επιτοκίων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και κίνδυνος περιστροφής της κεντρικής τράπεζας σε περίπτωση ανοδικής έκπληξης του πληθωρισμού μπορεί να αντιστοιχεί σε έναν βαθμό περαιτέρω σύσφιξης των χρηματοοικονομικών συνθηκών παγκοσμίως.